

Allerzielen Alom

de Muze van het Herdenken

Het project Allerzielen Alom en De Muze van het Herdenken, is er op gericht om de recent gegroeide praktijk op het gebied van Allerzielen Alom continuïteit en verbeelding te geven. Onze ervaringen van vijf jaar Allerzielen Alom, willen we overdragen aan nieuwe kunstenaars en organisatoren die als kunstenaar, regisseur, of inspirator kunnen optreden.

We willen een reeks cursussen en masterclasses opzetten waar de kunstwereld, maatschappelijk werk, pastorale zorg en uitvaartbranche elkaar ontmoeten ten einde te experimenteren met nieuwe concrete rituele vormen van rouwverwerking en onze dodencultuur een vernieuwende impuls te geven.

Afgelopen vijf jaar hebben we gezocht naar nieuwe vormen van rituelen op begraafplaatsen ter gelegenheid van Allerzielen. Het bleek te voorzien in een grote behoefte. Inmiddels heeft de praktijk van Allerzielen zich over het gehele land uitgebreid. Er is wel de behoefte om daarbij gebruik te blijven maken van de poëtische kracht van experimentele kunst. Dat is dan ook de reden dat er behoefte is aan overdracht tussen kennis en ervaring tussen de hierboven genoemde werkvelden.

Een aantal concrete doelen spelen een grote rol.

1. Het voortzetten van herdenkingsrituelen gedurende Allerzielen op begraafplaatsen.
2. Het terugvinden van de betekenis van de begraafplaats als openbare ruimte waar persoonlijke verhalen en gedeelde gevoelens en ideeën elkaar kunnen ontmoeten.
3. Het openhouden van de verbeelding om persoonlijke gevoelens op een nieuwe manier naar buiten te brengen in plaats van opgesloten te raken in bestaande clichés.
4. Het overdragen en delen van kennis en ervaring door het uitbreiden

Dit initiatief wordt genomen vanuit de kunst. Dat is niet zonder betekenis. We gaan ervan uit dat de methodieken van de kunst zowel een grote creatieve kracht hebben als dat de resultaten een helende werking hebben.

Innovatieve kracht van Allerzielen Alom

- Het vinden van een manier om een nieuw concept in de kunst continuïteit te geven en een overdraagbare methodiek te ontwikkelen. Het vertalen van het concept Allerzielen Alom naar een opleidingsvorm.
- Deze opleiding organiseren in een samenwerking tussen kunstenaars, opdrachtgevers en publiek: kunstenaars, uitvaartbranche, pastorale en maatschappelijke zorg en nabestaanden. Het betreft een netwerk waarbij zeer onverwachte combinaties worden mogelijk gemaakt met de mogelijkheid om tot geheel nieuwe ideeën te komen.
- Het terugwinnen van verloren rituelen in een eigentijdse vernieuwende vorm.
- Het terugwinnen van de begraafplaats als openbare ruimte voor zowel openbare als individuele herdenking.
- Het ontwikkelen van methodieken om rituele landschappen in te richten of te creëren.
- Het vinden van methodieken om processen van verbeelding te realiseren in een samenspraak tussen publiek en kunstenaars.

Verankering

Heel veel kunst kent vandaag de dag een conceptuele component. Om dat element een goede basis te geven in de cultuur zoeken we hier naar een geheel nieuwe aanpak. In plaats van het voortzetten van een 'productie', stellen we voor om naar aanleiding van het concept onderwijs te geven. Het concept krijgt hierdoor een meer objectief, overdraagbaar karakter en wordt gemakkelijker gedeeld met niet-kunstenaars. Het overdragen is tegelijkertijd een vorm van toetsen. (Onderwijzen = verankeren!)

Maatschappelijk draagvlak

De reacties zijn inmiddels positief. (Verspreiding, prijzen, subsidies, onderzoeken enz.) De positieve reacties zijn opvallend, omdat in bijna alle gevallen eerst schroom en aarzeling overheersen. Pas na het een eerste keer meegemaakt te hebben komt de positieve reactie. Dit blijkt ook uit het gegeven dat veel Allerzielen Alom projecten op begraafplaatsen herhaald worden.

Inmiddels krijgen we veel verzoeken in plaats van dat het afhangt van ons initiatief. Die hoeveelheid verzoeken maakt het ook nodig dat anderen Allerzielen Alom eigen maken; vandaar een opleiding.

Allerzielen Alom is voor diverse doelgroepen

- voor nabestaanden om hun doden te herdenken,
- voor kunstenaars om eigenzinnige rituelen te ontwerpen,
- voor de uitvaartbranche om service te verlenen aan hun klanten,
- voor erfgoed sector om hun erfgoedlocatie tot leven te brengen,
- voor amateurkunstenaars om hun creativiteit of muzikaliteit in te zetten,
- voor gemeentes en gemeenschappen om hun overledenen te eren,
- voor onderzoekers om te kijken hoe de dood leeft,
- voor de religie om hun oude rituelen een nieuwe jas te geven
- voor de welzijnssector omdat deze rituelen een helende werking hebben